

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ОСВІТІ: ДОСВІД СПІЛЬНИХ ГУМАНІТАРНИХ ПРОЕКТІВ У ПОЛІТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Б.О. Галь, О.В. Єгорова, М.В. Зенкін
(Україна, Дніпро, НТУ «Дніпровська політехніка»)

Міжнародне співробітництво є важливою передумовою сучасного розвитку вищої освіти. Воно є стрижневим постулатом, метою і засобом європейської освітньої реформи. Механізми його реалізації закладені й у стратегію розвитку вищої освіти в нашій країні, юридичним оформленням якої можна вважати Закон України «Про вищу освіту» (2014 р.). Документ прописав філософські засади такої діяльності, наголосивши пріоритет «академічної мобільності» й «академічної свободи» (розділ I) і принципи державної політики у сфері вищої освіти, що серед іншого ґрунтуються на «міжнародній інтеграції» (Стаття 3, розділ I). Також Розділ XIII визначив механізми реалізації освітньої кооперації через закладення юридичних підстав для міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів. Згідно з цим, до його основних моментів належать: «участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного і міжуніверситетського обміну студентами, аспірантами, докторантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками», «участь у міжнародних освітніх та наукових програмах»[1].

Разом з тим, Закон запропонував і технологічні ресурси для розв'язання важливого комплексу проблем, пов'язаних із взаємовизнанням академічних дипломів на міжнародному рівні. Потреба мати гнучкі важелі їх зіставлення, розуміння й використання на європейському ринку праці і призвела, власне, до Болонського процесу. Наш «Закон про освіту» затвердив відповідні європейським ступені вищої освіти, врахував і дав поштовх впровадженню понять і явищ, що вивчались в українській вищій школі впродовж понад десятиріччя знайомства з сучасним освітнім досвідом. Разом із Національною рамкою кваліфікацій (2011р.) Закон визначив інструментарій для зіставлення і визнання здобутих у різних освітніх системах академічних ступенів, тобто заклав комплекс юридичних, педагогічних і технологічних передумов для ефективної реалізації спільних освітніх програм.

Однією з можливих сфер міжнародного співробітництва в освіті є реалізація спільних проектів з підготовки бакалаврів та магістрів соціально-гуманітарних та економічних спеціальностей. Причому сторонами такого співробітництва можуть бути вищі навчальні заклади різних країн як суто гуманітарного профілю, так і (полі)технічні.

Конкретним прикладом такого співробітництва стало відкриття у 2017 р. спільної бакалаврської програми «Світова політика та економіка», здійснене ДВНЗ «Національний гірничий університет» (ТУ «Дніпровська політехніка», Україна, Дніпро) та Університетом Вітаутаса Великого (Литва, Каунас) за сприяння Почесного консула Литовської Республіки у м. Дніпрі В.Г. Півняка [3].

Українська сторона угоди вже має досвід ефективної реалізації Jean Monnet Programme, Standart Grants Programme, Rita Programme, ERASMUS MUNDUS PROGRAMME з European Commission, Visegrad Fund, Polish-American Freedom Foundation та The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. Але то були програми міжуніверситетського обміну студентами, аспірантами, докторантами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, здебільшого, технічних спеціальностей. Натомість, започаткована бакалаврська програма «Світова політика та економіка» вперше у виші та й у місті передбачає чотирирічну міждисциплінарну підготовку в галузі політичних та економічних наук [4].

Випускники програми «Світова політика та економіка» отримують ступінь бакалавра політичних наук і подвійний (український та литовський диплом) з можливістю продовжити навчання за магістерськими програмами з політології, економіки в Україні, Литві чи іншій країні Євросоюзу. Або ж застосувати отримані під час навчання навички професійних аналітиків в галузі політики та економіки на державній службі, у корпорації чи організації третього сектору, які є особливо затребуваними у Дніпропетровській області, що є лідером євроінтеграційних процесів на території України.

Таким чином, ДВНЗ «Національний гірничий університет» (ТУ «Дніпровська політехніка») використовує сучасні законодавчі й організаційні ресурси для просування освітнього співробітництва і реалізує пілотну міжнародну міждисциплінарну програму підготовки бакалаврів з політології та економіки.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ:

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Про затвердження «Національної рамки кваліфікацій». Постанова Кабінету міністрів України №1341 від 23.11.2011 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011>
3. В НГУ відкрито нову освітню програму «Світова політика та економіка» (Відео) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://www.nmu.org.ua/ua/content/news/?ELEMENT_ID=20473
4. Студенты из Днепра смогут получить украинский и литовский дипломы [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <https://www.056.ua/news/1393145>